

СССР-са первој созыва Верховној Сöветлөн Первој Сессіја

СССР Совнаркомса председател депутат В. М. Молотовлөн реч

(депутатјас вöчöны дыр нужалан оваціја СССР Совнаркомса председател В. М. Молотовлы. Ставöн сувтöны, кылöны горöдöм-јас: „Совнаркомса председател Молотов жортлы— ура“! Бурнö аплодисмент-јас, горöдöмјас: „Ура!“).

Жортјас, ми обсуждајтам öнi ыжыд вопрос, сы вöсна мы фелдыс касатчö ми-јан Конституціалы, ми-јан Основнöй законлы. Конституціја торја статјас дiнö öткымын вежöмјас да сод-тöдјас јылыс Централнöй Исполнителнöй Комитетлөн да Народнöй Комиссарјас Сöветлөн ти-јанлы вынсöдöм вылö сетöм шубöмјасыс касатчöны, медсасö, организационно-административнöй вопросјаслы, но најö пыртöны вежöмјас öткымын сојузнöй республикајас пыщкын административнöй деленијед, касатчöны общесојузнöй государственнöй аппаратлы да затрагивајтöны сојузса народјаслыс жiзненнöй интересасö.

Горкин жорт докладын да республикајасса представителјаслөн выступленијесын тырмымöн-нiн тöдчöдöма сiјö вопросјасö, кодјас касатчöны административнöй деленијелы да вел уша выл областјас РСФСР-ын, Украинаын, Узбекістанын, Казахстанын да Белорусі-јаын лöсöдöмлы. Ме сувт-ла вопросјас вылö, кодјас јiтчöмадö общесојузнöй органјас ужкöд да выл общесојузнöй наркоматјас лöсöдöмкöд.

Сојузлөн первој Конституціја сертi, кодöс вöлі примiтöма 1924-öд воын, ми-јан вöлі лöсöдöма 12 наркомат да государственнöй плановнöй комиссіја. Сесан страна олöмын зев уна вежсi, государственнöй ужлөн размахыс јона содiс, решенијес примiтöмiн, кодјасöс представитöма öнi Верховнöй Сöветöн вынсöдöм вылö, ми кутам имейтны Народнöй Комиссарјас Сöвет составын кыз квајт наркоматса, комитетјас да постојаннöй комиссіјајасса вескöдлысјасöс, госплан да сöветскöй контрол комиссіја вклучитöмiн. Сыс кызi, Народнöй Комиссарјас Сöвет бердын существујтö нöшта öкмыс общегосударственнöй организација, кодјасöс вескыда сылы подчинiтöма. Таз тајö ставас азiсны асыныс петкöдчöм не сöмын народнöй овмöслөн да культурнöй строителстволөн јона быд-мöм, но сiз-жö i страна војеннöй оборона могјаслөн быдмöм, i тајö ставыслы лöсалан государственнöй руководствомын ыжыд дифференцијаллөн коланлун, кодi быт требујтö выл организационнöй формајас.

Кушöм öдјö быдмö ми-јан овмöс да кушöма паскалö-

ны сы сертi ми-јан могјас, тыдалö кöт-нiн ташöмтор-јыс. Колi воыс неуна ун-жык ми-јанлыс Конституціја Сöветјаслөн VIII-öд Став-сојузса сјездöн вынсöдöм-сан, а ми-нiн сулалам выл организационно-административнöй мерајас кызi сојуз-нöй республикајасын, сiзi i



общесојузнöй государственнöй аппаратын нубдны коланлун воын.

Быдöмлы тöдса, кушöм ыжыд туј мунiс тајö војас чöжнас ми-јан индустрија. Торјөн тајö относiтчö сöкыд промышленностлы, кодi мунiс народнöй овмöс став мукöд јукöнјасыс мед-воын. Та вöсна Наркомтажпром, сыс машинострö-јеније торјöдгöз, лöс мур-тышгны позтöм ыжыд организацијади индустријалöн öдјö развивајтчыс јукöнјас зев ыжыд лыдiн. Весiг öнi, кор Наркомтажпромыс торјöдöма-нiн машинострö-јеније да лöсöдöма Машинострö-јеније куза Народнöй Комиссарјат, весiг öнi Наркомтажпром—медса ыжыд промышленнöй наркомат, наркомат, кодi сетö зев уна да сeкi-жö јона унаси-кас продукціја.

Оз поз не сöгласiтчыны сыкöд, мы öдјö быдмыс машинострö-јеније, кодлөн возö öдјö развивајтчöмын сешöма заинтересованöс народнöй овмöслөн став јукöнјасыс, позö öнiја услöвијесын правiлнöја котыртны сöмын специалнöй наркомат отсöдöн. Та јылыс вiсталöны ташöм лыд-пасјас. Бостны-кö сöмын кык пјатилеткајас—первој да мöд пјатилеткајас кад-колас, —то сöмын тајö каднас, мöд ногöн-кö 1928-öд воан, Сöветскöй Сојузын машинострö-јеније быд-мiс 30,5 пöв. А тi тöдан-ныд, мы техническöй рекон-струкціалыс потребност-јасö нöшта ылöз-на абу удовлетворитöма, мы сiјö потребностјасыс возö öдјö быдмöны. Збылысö, ми-јан

дорыс неуна унжык, но сiјöс-нiн нагрузiтöма ужöн, сiз шуны, помöчыс. Сiјö сетö колана машинајас да оборудованије Краснöй Ар-мијалы да флотлы да вöчö мöд сiкас, кызыннас машинострö-јенинöй, продукціја. Ми-јанлы ковмiс, век-жö, лöсöдöны машинострö-јеније куза специалнöй наркомат, сы вöсна мы ми-јан потреб-ностјас техникаын, машина-јасын, станокјасын помтö-мöс. Ускöдла тöдвыланыд, мы i мукöд общесојуз-нöй да сојузно-республикан-скöй наркоматјас, а сiз-жö местнöй промышленност куза наркоматјас вöчöны не еща машина да разнöй оборудованије. Ми-јан странаын техническöй рекон-струкціја возö нубдöмын ведушщiј места принадлежитö öнi Наркоммашлы, кодöс лöсöдöма некымын тöлыс сајын. Ми думајтам, мы Верховнöй Сöвет ошкас Наркоммаш лöсöдöм јылыс шудöм. (Аплодисментјас).

Мöд наркомат, код јылыс мунö сорныс предложенијесын, кодјасöс представитöма Верховнöй Сöветöн вынсöдöм вылö,—Загот-товкајас куза Народнöй Комиссарјат.

Öнiја вiднас-нiн ССР Со-јузса СНК бердса селско-хозајственнöй заговтовкајас куза комитет—наркомат-скöй тiпа организација тајö кысö тырвыјö гöдöрво-мöн. Сылöн ем аслас рес-публиканскöй органјас, кра-јевöй да областнöй, а сiз-жö i районнöй органјас. Фелö вылас, тајö ыжыд обще-сојузнöй наркомат, кодлы, кызi тi тöданныд ужыс тырмö.

Заговтовкајас јукöнын мог-јаслөн быдмöм јiтчöма ми-јан нiзму овмöс кыптöмкöд. Бостам фактјас, кодјас от-носiтчöны селско-хозај-ственнöй заговтовкајас быд-мöмлы первој да мöд пјати-леткајас кадiн, стöчжыка шудöмiн, бöрја öкмыс во чöжöн. Тајö кадколаснас кан заговтовтöм содi 2,5 пöв; кызi сахарнöй свек-ла, сiзi i картошка заго-товтöм, содiс 2 пöв. Хло-пок заговтовтöм содiс 3 пöв.

Öнi, кор ми-јан урожајас кутiсны öдјö мунны вывлан, сы вöсна мы колхознöй стрöй вајö-нiн асыс первој кiсöмiн плодјас, кор колхоз-јас да совхозјас сувтiсны-нiн кокылö, најö петкöд-ласны асысö настојашщöја став вiзму овмöсса, сы лы-дын i скöтвiзан, продукціја содöмын. (Аплодисментјас).

Колхозјас заводитiсны-нiн пöртны олöмö колхозник-јасыс зажитчöнöй олöм лöсöдан велiкöй мог. Кре-пнö колхозјас да зажитчö-нöй колхозникјас—ташöм сама фактјасыслөн öдјö быдмöм мунö ми-јан сiвјас воын. Сешöм колхозјасыс кужасын нöшта буржыка обеспечитны i государственнöй нуждајас. Основнöй про-дуктајас заговтовтöм, код-јасöн снабжајтчö населе-није, кодјасöн снабжајтчö ми-јан промышленност, код-јас колöны государстволөн уна зев важнöй потребност-јас вылö,—сiјö сешöм фелö, кодi быдлун содö, лöд пыр-јонжыка серјознöйöн. Сојуз-лөн зев ыжыд терригоріја вылын заговтовкајас фелö котыртöм—сложнöй, ыжыд фелö. Тајö ужас ми-јан нöшта не еща гырыс тырмы-тöмторјас. Заговтовкајас ко-тыртан фелö öдјöжык бур-мöдöм став государство интересын, аслас вiзму ов-мöслөн интересын, колхоз-јаслөн да колхозникјаслөн интересын. Колö наркомат, кодi ескö лöсöдiс тајö фел-лöсö настојашщöја, кодi ескö бурмöдiс асыс мест-нöй да централнöй аппарат-сö, кодi öтвечајтiс ескö заговтовкајас куза став фел-лöсö олöмö пöртöмыс. Та-јөн објаснајтчö Наркомзаг лöсöдöм јылыс предложеније.

Öнi вуза Государственнöй Банк дiнö. Ми-јан Государ-ственнöй Банк—сiјö-нiн зев ыжыд организација, кодлы равнöчыс абу тајö јукöнас нi öтi государствоын. Госбанк имейт став респу-бликајасын, крајјасын да об-ластјасын да пöшти став рајон-јасын асыс учрежде-нијес. Сiјö—ми-јан финанс-вöй системалөн зев ыжыд, паскалöм аппарат. Сылөн ужыс имейтö первостепен-нöй тöдчанлун народнöй ов-мöс развивајтöм вылö, тор-јөн вузасöм развивајтöм вылö, тöвар бергöдчöм паскöдöм вылö, кызi карјас сiзi i сiктјас промышленнöй да продоволственнöй тöвар-јасöн снабжајтöм нылö. На-роднöй овмöс быдмöмкöд öтщöш, карса да сiктса ужалыс јöздiн потребност-

јас öдјö быдмöмкöд öтщöш, быдмöны i могјасыс Госу-дарственнöй Банклөн.

Некымын лыдпасыс ми-вермам аззыны, мы лöс бöрја војаснас тајö јукöнас. Государственнöй Банклөн оборотјасыс, бостны-кö öт-мын Госбанклыс народнöй овмöскöд рöшщöтјас, банк-пыщкöсса рöшщöтјасöг, бöрја көкјамыс вонас быд-мiсны 13 пöв. 1928-29-öд воны Госбанклөн народнöй овмöскöд рöшщöтјасыс вö-лiны 176.662.219 сурс шайт, а 1936-öд воын најö вöлiны 2.115.793.886 сурс шайт.

Тази быдмiс Государ-ственнöй Банк ужлөн мас-штабыс.

Государственнöй Банк лыддысö ми-јан традиціја сертi, важ мöз, Финансјас куза Наркомат пыщкöсса организацијајас пöвсыс öтi-дiн, кыз бытö сiјö оз имейт самостоятелнöй тöдчанлун, кыз бытö сiјö абу само-стоятелнöй кредитно-финан-совöй организација. Фелö вылас тајö, ферт, ылöз абу сiз.

Мöдарсан, Финансјас куза аслас Народнöй Комиссар-атыслөн уж масштабыс зев јона содiс да возö содö быд-вöдiн. Сы јылыс мiчаа вiс-талöны ми-јан государствол-өн бјуджет јылыс даннöй-јас.

Бостны-кö ми-јанлыс бјуд-жет зоннас, мöднöгöн-кö сојузнöйöс, республиканскöй местнöй бјуджетјаскöд öт-ланы вклучајтöмiн, то по-лучитам ташöм серпас. 1928-29-öд воын тајö ми-јан бјуджетыс вöлі 7,5 мiллард шайт, а колöм 1937-öд воын сiјö-нiн воiс, предварител-нöй арталöмјас сертi, 101 мiллард шайтöз, мöднöгöн-кö быдмiс тајö öкмыс вонас 13 пöв. (Аплодисментјас).

Ми-јан-кö ескö ез вöв го-сударственнöй, республи-канскöй да местнöй бјуд-жетјаслөн ташöм öдјö быд-мöмыс, ез-кö ескö вöв Го-сударственнöй Банк кредит-нöй оборотјаслөн ташöм öдјö быдмöмыс, кодјас јы-лыс öнi ми сорнитам, ми-јан ез вермы ескö быдмыны сешöм гырыс öдјасöн ми-јан овмöс, ми-јан культурнöй строителство, да ез вермы ескö сешöм öдјö јонмын страналөн обороныс, кызi ми сiјö имейтам став бöрја војаснас.

Государственнöй бјуджет да Государственнöй Банк-лөн финансвöй оборотја-сыс, кызi зеркалö пет-кöдлöны сiјö, мы ми-јан му-нö сöветјас странаын, прö-стöй лыдпасјасын, правда, јона гырыс, јона внушител-нöй, јона авторитетнöй лыд-пасјасын.

Татыс колö вöчны, жорт-јас, öткымын организацион-нöй выводјас. Ми, кыз, быт-тö, ог көсјöй чiнтыны Го-сударственнöй Банклыс обо-ротјасöс, а көсјам сылыс во-зö быдмöм. Ми, кыз бытö, ог көсјöй чiнтыны i ми-јанлыс бјуджет, а көсјам мунны во-

(Помöд вiзöд 3-öд листö).

СССР-са первој созыва Верховној Сöветлөн Первој Сессіја

СССР Совнаркомса председатель депутат В. М. Молотов јортлөн реч

(П О М)

дó испытатом туј куза, государстволыг быдмыс потребностјассö колана ногон финансирутомон, населеніелыг быдмыс потребностјассö нöшта буржыка обеспечиватомон. Та вöсна кыптö вопрос сы жылыс, медым сетны ыжыд самостоятелност сещöм важној финансовöй организацијалы, кычö Государственöй Банк. Тајон кыпалö коланлун торјöдны Государственöй Банк Финансјас куза Народнöй Комиссаріатыс, сетны смлы колана самостоятелност, а, сцöкö, і пуктыны сы вылö ыжыд кывкүтöм Сојузын кредитнöй делöдн вескöдлөмыс, Госбанк вескыда Совнаркомлы подчөйтöмдн да сцöд вескöдлылы Народнöй Комиссарјас Советын решајтана глöдс, Народнöй Комиссар правојасөн сетöмдн. Ставыс тајö лөзö артавны сы вылö, мы| Верховнöй Сöвет ошкас мјанлыг предложеніемöс, кычö правлінојс, кычö аскасаöс. (Аплодсментјас).

Сөгса, нöшта öтö выл наркомат лöсöдöм жылыс, Воженно-морскöй флот куза Народнöй Комиссаріат лöсöдöм жылыс. Оз поз не прізнајтны, тајö і вывтö важнö, і вывтö назревшöй вопрос. Мјан öнө ноль воженно-морскöй флот: Балтійскöй, Черноморскöй, Севернöй да Тихоокеанскöй. Кажітö, абу еша öтö странагы, торјöдн-нын сы вöсна, мы| мјан морскöй флотјас імеітöдны непосредственнöй отношеніе і öткымын океанјас індö. Но настојашщöя кутчысны морскöй флот стрöйтöмө мө верім сöмын бöрја војасö. І Балтійскöй, і Черноморскöй, і Севернöй, і Тихоокеанскöй флотјас завоітисны-нын быдмыны сцö, кычö колö советскöй великöй державалы. Најö јона содöны выл једініцајасөн, öнө поснөжыкјасөн, а вот ештöдам некымын выл заводјас,—кодјасöс старајтам стрöйтны öдјöжык!—і заводітам содтыны мјанлыг флотјас öдјöжык да секі-жö вынјöра морскöй једініцајасөн. (Бурнöй аплодсментјас).

Мі долженöс лыдфыны сцöдн, мы| мјан страна ыжыд, мы| сцöд кышалöны уна морејас, і сцöд мјанлыг ынар казтылö сы жылыс, мы| флот мјан должен лоны крепыд, јон. (Бурнöй аплодсментјас). Сы жылыс-жö мјанлыг казтылöны і капиталистическöй державас сцöдн, мы| бöрја вöснас најö паскöдисны зев ыжыд воженно-морскöй строітелство. Мі ог думайтöй колчыны равнодушнöйјасөн тајö факт дінас, торјöдн-нын сы вöсна, мы| капиталистическöй державас некычö оз вермыны сорнітчыны воженно-морскöй строітелствоын гонка-жöт неуна ограничөтм жылыс. Напрімер, сещöм агрессивнöй держава, кычö Японіја, öнөз öтказыват-

чö морскöй вооруженіе ограничөтмын кушöм-кö участіеыс. Öнөз, быдскас международнöй конференціјас вылö вцöдтöг,—у-кöдлам тöдвыланыд кöт 1936-öд вöса лондонскöй конференціја морскöй вооруженіејас ограничөтм жылыс вопросјас куза,—мјан дальневосточнöй суседлөн—Японіјалөн—морскöй вооруженіејаслы некушöм ограничөтм абудс. Мі öмдө не долженöс артыштны тајö фактö? Тыдалö, ті шуаннөд, мы| тајö торсö мө долженöс кычö колö артыштны мјан ужын. (Аплодсментјас).

Со мöд факт. 1936-öд вöса лондонскöй конференціја вылын формалнöйа участвүтöм вылö вцöдтöг, фашистскöй Італіја сцöжö, быдскас несеріознöй мотивјас серті, öтказітчө кырымавны кöт кушöм-кö соглашеніе мукöд странајаскöд морскöй вооруженіејас ограничөтм жылыс. А-öд Італіја öнө претендујтö сы вылö, медым контролтöг кöзачычөтны став Средземнöй морены, мы| оз вермы не вöрöдны Сöветскöй Сојузлыг гырыс ітересјассö. Мі-öмдө не долженöс артыштны і тајö фактö мјан шумјасын? (Аплодсментјас).

Шудны, мы| фашистскöй Германіја кырымаліс морскöй соглашеніе, но мө нöшта долженöс вцöдлыны, мы| сулалö сцöд кырыпасыс. (Герм, аплодсментјас).

Век-жö, ставыс вцöталö сы жылыс, мы| мјанлыг колö імеітны јон Воженно-Морскöй Флот. (Аплодсментјас). Мі лыдфам сцö: главнö-јыс, медым вöлі крепыд да вынјöра мјан государственнöй корабл, а сцöд, кычö мө тöдам, крепыд да пыр вöзö крепамöд. (Бурнöй аплодсментјас). Мјан советскöй строј вынјöра да кöсцöд лоны нöшта вынјöрабнжык, кöсцöд лоны непріступнöйöн врајаслы. (Бурнöй, дыр нужалан аплодсментјас). Татыс мөвчөм вывод, мы| мјанлыг колö јон Красној Арміја да мјанлыг колö јон Воженно-Морскöй Флот. (дыр нужалан аплодсментјас). Вынјöра советскöй державалөн должен лоны сцöд ітересјаслы лöсалан, мјан великöй делöлы достојнöй, морскöй да океанскöй флот. (дыр нужалан аплодсментјас).

Сы могыс, медым котырты сцöд флотсö сылөн сложнöй техническöй оснашченіедн, сылөн вынјöра морскöй артіллеріядн, сылөн советскöй флот достоінстволы лöсалан морскöй авіацијадн (бурнöй аплодсментјас) і сы могыс, медым воспитатны советскöја квалицірованнöй мор'акјаслыс да морскöй техническыс уналыда кадрјассö, колö выл наркомат, колö Воженно-Мор-

скöй Флот куза Наркомат. (Аплодсментјас).

Буреш сы вöсна, мы| быдмыс мјан Красној Арміја, мы| і сені колö зев ыжыд быдлунја уж сцöдс вöзö јонмöдöм куза, сцöдс вöзö техническöја оснастөтöм куза, колö тöдчымöн буржык уж рöдіналы преданнöй красноармејецјассö да командірјассö большевистскöја воспитатöм куза, буреш сы вöсна, мы| Красној Арміјаын став тајö делöнас вескöдлөм імеітö аскас вöзын зев гырыс могјас, а Воженно-Морскöй Флот требујтö аскас дінö специалнöй да секі-жö јон вынманіе, мө лыдфам коланадн, Оборона куза Наркоматкöд öтщöщ імеітны Воженно-Морскöй Флот куза Наркомат. (Бурнöй, дыр нужалан аплодсментјас).

Мјан мөг—кыпöдны нöшта вылöжык Сöветскöй Сојузлыг сухопутнöй границајассö да морскöй бердгјассö вцöд делö. Нафөйтчөм, мы| мјан мор'акјас честөн пöргасны олдöм асыныс мөгсö, а Наркомморфлот настојчөвöја да музлытöг кутас ужавны вына советскöй Воженно-Морскöй Флот

лöсöдöм вылын. (дыр нужалан аплодсментјас).

Медöдрын, депутат јортјас, нöшта некымын кыв öтө предложеніе жылыс, кодө пыртсö тіјанөн вынсöдöм вылö, а іменнö Конституціјалыс 49-öд статта содтöм жылыс. Фелöдыс мунö сы жылыс, медым содтыны сцöд статтасö індöмөн Верховнöй Сöвет Презідумлөн право вылö решитны вопрос воженнöй положеніе пыртöм жылыс сен, кöнө сцöд кутас ковны.

Тө тöданныд, мы| Сöветскöй Сојуз вылö бöрја војасын ортсысан некөд ез ускöдчыс, кöт і ез вöв тырмытöмлун империалистическöй агрессорјассан уна-скас провокаціјасын. Ез вöв сы вöсна і коланлун індöм меропріятіејасас да та куза особöй решеніејасас. І век-жö мө долженöс мы| сурö азчыны вöзвыс лоны вермана осложненіејас серті. Та вöсна, меным кажітчö, предложеніеыс, кодө пыртсö тајö вопрос кузаыс, тіјанлы гöгöрвоана да тырвыјö прінимајтсана. (дружнöй аплодсментјас).

Со, јортјас, вопросјасыс,

кодјас вылын мө должен вöлі сүвтыны Конституціјаын вежсöмјаскöд јитöдын.

Мјан бур сöветскöй Конституціја, і сы вöсна народнөмітсө сцöдс Сталинскöй Конституціядн. (Бурнöй), дыр лöнавтöм аплодсментјас, ставөн сүвтöны, горöдöмјас: "Ура!" „Мед олас Сталін јорт!"

Олдöмыс век-жö, аскас черөдн, мунö вöзö, мјан страна быдмө луныс-лун да требујтö выл организационнöй формајас. Тајөн і кыпалöны вежсöмјасыс да содтöдјасыс, кодјас пыртсöдны мјан Конституціја. Сцöд колö. Тајö лöсөлö сылы, мы| мјан советскöй строј быдмө, крепамö да совершенствүјтчө.

Ставыс татыс мө азчөм сцöд делöдыслыс вынсö да тöдчанлунсö, кодө öнө мјан кіјасын, ужалыс јöз кіјасын,—ставыс татыс мө азчөм Ленин—Сталин делöдыс великöй тöдчанлунсö да могучöй вынсö! (Бурнöй), дыр нужалан аплодсментјас, ставөн сүвтöны, горöдöмјас: "Ура!" „Мед олас Сталін јорт!" „Мед олас Молотов јорт!"

СССР-са Верховној Сöветлөн Первој Сессіја

СОЈУЗСА СÖВЕТЛÖН ДА НАЦИОНАЛНОСТЈАС СÖВЕТЛÖН ÖТУВЈА ЗА СЕДАНІЈЕ 1938-öд ВОГА ЈАНВАР 19-öд ЛУН

Јанвар 19-öд лунö, 2 час лунын, Сојузса Сöвет за сөдајтан залын, Кремлын, вöлі Сојузса Сöветлөн да Националностјас Сöветлөн којмöд, заклучітелнöй öтүвја засөданіе.

Председателствүјтö Сојузса Сöветлөн председател А. А. Андрөев.

Ложајасын—Сталин, Молотов, Калинин, Ворошиллов, Кагановіч, Мікојан, Чубар, Косіор, Жданов, Жевов, Хрущев, Лтвінов, Петровскіј јортјас, СССР-са Верховнöй Сöвет презідумса шленјас.

Сорнітантор вцöд пункт куза—СССР-са Прокурорöс назначітöм жылыс выступайтö депутат Г. І. Петровскіј.

Сојузса Сöветлөн да Националностјас Сöветлөн старөjšинајас советјас нимсан депутат Петровскіј вöзјö назначітны СССР-са Прокурорöн депутат А. Ја. Вышинскіјсö.

Верховнöй Сöвет назначайтö депутат А. Ја. Вышинскіјсö СССР-са Прокурорöн.

Вöзö палатајаслөн öтүвја засөданіе вужö СССР-са Народнöй Комиссарјаслыс Совет формірујтöм жылыс вопрос відлалöм. Депутат В. М. Молотов сетö Верховнöй Сöвет відлалöм вылö СССР-са Народнöй Комиссарјас Сöветлыс состав.

В. М. Молотов аскас

речын вочавіцö замөчанијејас вылö да депутатјас вопросјас вылö, кодјассö вöчöма колан öтүвја засөданіе вылын СССР-са Правітелство лöсöдöм жылыс сорніјасын.

Вöзö Молотов јорт вцöталö правітелство состав вö кандидатурајаслыс овјассö.

дыр нужалана гора аплодсментјасөн депутатјас встречајтöны СССР-са Народнöй Комиссарјас Сöветын председателöс вежысјаслыс Чубар, Мікојан да Косіор јортјаслыс овјассö, Іностраннöй фелöјас куза Народнöй Комиссар Лтвінов јортсö, Пышкөсса фелöјас куза Народнöй Комиссар Жевов јортсö, Сöкыд Промышленностса Народнöй Комиссар Л. М. Кагановіч јортсö.

Председателствүјтыс Андрөев јорт јубртö, мы| ем предложеніе вынсöдны СССР-са Народнöй Комиссарјас Сöветын Председателöс Вјачеслав Міхөјлович Молотов јортсö. Залын ызöбтö бурнöй оваціја. Депутатјас пöса чөлдмалöны Молотов јортсö—Великöй Сталинлыс медматыса соратнөкöс, большевистскöй партијалыс öтө вескöдлысöс, социализм вöсна, ужалыс јöз шуд вöсна стојкöй бөрецöс. Молотов јорт öтсöгласөн вынсöдчысö СССР-са Совнаркомын Председателöн.

Ыжыд" кыпыдлунөн сцöжö прöдфитö СССР-са Совнаркомын Председателы вежысјассö да Народнöй Комиссарјассö вынсöдöм.

Персоналнö глöбсүјтöмөн Верховнöй Сöвет вынсöдö СССР-са Правітелстволыс—СССР-са Народнöй Комиссарјас Сöветлыс состав.

СССР-са Народнöй Комиссарјас Сöветын Председател—Вјачеслав Міхөјлович Молотов.

СССР-са Народнöй Комиссарјас Сöветын Председателöс вежысјас:

Влас Яковлевіч Чубар. Анастас Ивановіч Мікојан.

СССР-са Народнöй Комиссарјас Сöветын Председателöс вежыс Сöветскöй Контрол Комиссіјаса председател—

Станіслав Вікентјевіч Косіор.

СССР Госпланса председател—

Ніколај Алексөевіч Вознесенскіј.

Іностраннöй фелöјас куза Народнöй Комиссар—Максім Максімовіч Лтвінов.

Пышкөсса фелöјас куза Народнöй Комиссар—Ніколај Ивановіч Жевов.

(Помсöд вцöд 4-öд лөстö.)

„КОЛОХОНІК“

3 № 8

СССР-са ВЕРХОВНӨЙ СӨ-ВЕТЛӨН ПЕРВОЙ СЕССИЈА

СОЮЗСА СӨВЕТЛӨН ДА НАЦИОНАЛНОСТЈАС СӨВЕТЛӨН ÖТУВЈА ЗАСЕДАНИЈЕ 1938-дә ВОСА ЈАНВАР 19-дә ЛУНӨ

(Пом)

Оборона куза Народнөй Комиссар—Климент Жефремович **Ворошилов.**

Военно-морскөй флот куза Народнөй Комиссар—Петр Александрович **Смирнов.**

Сөкыд Промышленност куза Народнөй Комиссар—Лазар Моисејевич **Каганович.**

Машиностројеније куза Народнөй Комиссар—Александр Давидович **Брускин.**

Обороннөй Промышленност куза Народнөй Комиссар—Михаил Моисејевич **Каганович.**

Пишшевөй Промышленност куза Народнөй Комиссар—Абрам Лазаревич **Гилнскиј.**

Кокы Промышленност куза Народнөй Комиссар—Василиј Иванович **Шестаков.**

Вөр Промышленност куза Народнөй Комиссар—Михаил Иванович **Рыжов.**

Көртүј Транспорт куза Народнөй Комиссар—Алексей Венедиктович **Бакулин.**

Вавыв Транспорт куза Народнөй Комиссар—Николај Иванович **Пахомов.**

Свјаз куза Народнөй Комиссар—Матвей Давидович **Берман.**

Вишму ужалом куза Народнөй Комиссар—Роберт Индрикович **Ейхе.**

Зерновөй да животноводческөй совхозјас куза Народнөй Комиссар—Тихон Александрович **Журкин.**

Заготовкајас куза Народнөй Комиссар—Михаил Васильевич **Попов.**

Финансјас куза Народнөй Комиссар—Арсеніј Григорьевич **Зверев.**

Вузасом куза Народнөй Комиссар—Михаил Павлович **Смирнов.**

Ортсыса вузасом куза Народнөй Комиссар—Явгеніј Степанович **Чвјалев.**

Јустіціја куза Народнөй Комиссар—Николај Михайлович **Рычков.**

Здравоохраненије куза Народнөй Комиссар—Михаил Фјодорович **Болдырев.**

Государственнөй Банк правленијеса председател—Алексей Петрович **Гричманов.**

Высшөй школа делөјас куза Комитетса председател—Сергей Васильевич **Кафтанов.**

Искусство делөјас куза Комитетын председател—Алексей Иванович **Назаров.**

Ужалом пыдди вина јуө

Вылыс Лопју вөручастокын (Ыб вөрпункт) ларокын вузасыс Колегов Матвей ужалом пыдди шөкыда јуө. Тбвар, коді воө ларокө јуклө аслас друјас костын, вөрлеысјаслы оз і петкөдлыны. Колегов і ко-

Персоналнөй гөлдөсүјтөм помалөма. **Андрејев** јорт јуөртө:

СССР-са Народнөй Комиссарјас Сөветлөн став состав вынөдөма өтсөгласөн!

Став депутатјас вылыс сувтөны асланыс местајас вылыс, зал куза быттө ыжыд төв ныр лыбө гажа овашијаслөн шы. СССР-са Верховнөй Сөвет чолөмалө Сојузнөй правителствоөс да ССР Сојузса Конституција Великөй творецөс, великөй социалистическөй революцијаса гениалнөй стратегөс **Јосиф Виссарионович Сталин**өс.

Верховнөй Сөвет заседаһије вылө воалдны делегацијас рабочөјјасан, работнијасан, колхозникјасан, колхознијасан, интеллигенцијасан да служашшөјјасан уна республикајасыс, крајјасыс да областјасыс, а сиј-жө Краснөй Армијасан да Военно-морскөй флотсан.

Москва карса да Московскөй областса делегација һимсан выступајтө **Радищев** һима школаса велөдыс **Н. Ю. Астакова** јорт, ленинградскөй делегација һимсан—**Киров** һима „Електросила“ заводса завкомыс председател **Ю. Е. Скоробогатко** јорт, Кијевса да Харковса делегација һимсан Кијевскөй „Большевик“ заводса рабочөй-стахановец **Н. Т. Костук** јорт, Белорусскөй ССР-са делегација һимсан—**Молотов** һима минскөй заводса рабочөй **Ф. С. Кусков** јорт, Татарскөй АССР-са делегација һимсан **Мухаметов Самат** јорт, Донбасса да мукөд районса шахторјас да металлурјас делегација һимсан—**Донбасс антрацит трестса управлајушшөй Ф. М. Руденко** јорт.

Краснөй Армија да Военно-морскөй флотса делегација һимсан—капитан **Н. Н. Герасимов** да младшөй командир подводник—**А. Ф. Селезнев.**

Сессиялөн сорнитанторјас бырисны. Председательствуйтыс Сојузса Сөветын Председател **А. А. Андрејев** јуөртө, мыј став сорнитанторјас куза Верховнөй Сөветөн примитөма өтсөгласа решенијес да јавитө СССР-са Верховнөй Сөветлыс Первој Сессия тупкысөмөн.

лөм во пыр јуис да хулиганитис, ускөдчылис ружьбөн фесатник **Муравјов** вылө. Ыбса вөрпродторгын јуралыс **Осипов** тајөс төдө, но вештыны **Колегов** сө оз убдлит. **Чабанов.**

Көсјысөны кыскыны 600 кубометр вөр

„Јагју“ колхозыс (Лопју сиктсөвет) комсомолецјас **Мальцев Ник. Ник.** да **Томова Марија П.** кыскасөмын лунса нормасө пыр тыртөны содтөдөн.

Өнө, комсомолскөй собраније выдын најө сетисны көсјысөм вөрлеымын сталінскөй төлыс чөжөн март 1-дө лун кежлө кыскыны

600 кубометр вөр. Комсомолка **Осипова** көсјысө кыскыны 500 кубометр вөр. „Јагјуса“ комсомолецјас чуксалдны вөтчыны ас бөрганыс став комсомолецјасөс да том јөзөс, медым вөрлезан программа тыртны аскасө содтөдөн.

Томов.

Колхозын вескөдлө јуралыс пыдди бригадир

„Зарја“ колхозын (Ыб сиктсөвет) колхозса јуралыс **Мальцев** омлөа ужалом понда став колхознас вескөдлө бригадир **Сергей Осипович Завјалов**—вөвлөм озыра олыс.

А та вөсна колхозын ем зев уна нелучкијас. Колхозын колөм во сөтисны 50 тонна вартөм һаныс жүг, шабди, но мыжаныс өнөз-на корөтөм.

Колөм тулыс **Завјалов** трөдикст **Потомцын**көд өт-вылыс мырөдалисны колхозникјаслыс усадба участокјасөс да бөсталис аслыс.

Мырөдис аслыс **Михаил Лоскутовлыс** усадбасө, а сылы өетис омөлик му. Тази мырөдалөмнас **Завјаловлөн** му усадбаыс паскыд лоис да колхозникјас јуалдны вөлі, мыј-пө сеччө пуктан? **Завјалов** пыр вөлі шуө, абу-пө өтнамлөн, а бөр вылас ставас ид көзис да картупель пуктис.

Завјалов торја колхозникјас вылө лөгалө, уж вылө оз нарадит.

Колхозыс нелучкијасөс колө регыдөн бырөдны.

Јеним.

Лапшин таргајтө колхознөй овмөс

„Гөрд октабр“ колхозыс (Пажга сиктсөвет) план серти вөрын колө ужавны 6 вөвлы да 10 мортлы, а ужалө сөмын 13 морт да өти вөв. Та понда подвозка планыс колхозлөн январ 10-дө лун кежлө тыртөма сөмын 3,7 прөчөнт вылө. Колхозса јуралыс **Лапшин** вөрлезан план тыртөм вөсна да колхозын уж бурмөдөм вөсна оз төждыс, весиг мөдарө, колхознөй олөмсө зилө зугыны.

Колхозын некушөм дисциплина абу, урожајыс өнөз-на јуктөм, тувсов гөракөза кежлө лөсөдчөм оз мун.

Лапшин некодлыс јуастөг вузалис 2 колхознөй вөв, а којмөдөс јай вылө начкис. Колхозын вөчис растрата, таргајтис 400 шајт сөм.

Лапшин **Кылтымјуө** колхознөй турун виысө пук-

тис асыс **дасө** **Илабс** да мынтө сылы 20 трудоөөн төлыс, а **Ила** **дас** керкасыс оз петав, колхознөй турун вылө оз і виөдлы.

Лапшин јөзөаныс гөтырыскөд олө торјөн, а збыл вылас пөтакајтө сјөс турун гусавлыны. Гөтырыс вөјис-һин 4—5 дод турун, но **Лапшин**лы сетчөз быттө делө абу, немтор оз шу.

Колхозникјас өтувја собранијелыс шуөмјасөс **Лапшин** оз пөрт олөмө, собранијелөн шуөмыс сылы вескоф. Ме-пө ачым ыжыдыс,—шуө сјөз,—некодлыс һинөм ог кывзы.

Колхозникјас **Лапшин** „вескөдлөм“ вылө јона дөзмөмаөс, најө корөны рајзоөс прамөжыка виөдлыны „Гөрд октабр“ колхоз вылө да **Лапшин**өс чорыджыка өлөдны.

Миг. Ван.

1938-дө вөса 1-ој кварталса вөрлезан план январ 20-дө лун кежлө тыртөм јылыс Сыктывдинса вөрпромхозлөн сводка

Вөрпунктјас	Прөчөнтөн				Ужалө јөз			Ужалө вөв			
	пөрөдөма	кысқоһи	пөрөдөчө-мин	кысқасө-мын	ставыс	пөрөдөчөмин	кысқасөмин	пөдвозка вылын	ставыс	кысқасөмин	пөдвозка вылын
Ыб	17,0	19,7	5,4	4,7	430	147	121	43	164	121	43
Лөм	23,1	21,9	6,3	6,4	92	40	35	—	35	35	—
Пажга	11,0	20,2	2,0	5,6	405	69	90	97	187	90	97
Мажа	23,2	17,4	6,5	4,8	298	87	61	65	126	61	65
Јурымка	40,3	19,0	14,3	9,0	56	24	16	—	16	16	—
Шыладор	12,1	15,0	5,8	5,0	337	109	161	23	184	161	23
Вөрпромхоз паста	16,2	18,5	5,2	5,3	1618	476	484	228	712	484	228

Селькорјаслөн синалјас

* Сыктывдинса рајсөбез инвалідјаслы пенсия аскасө мынтөм вөсна оз төждыс. Соскаса инвалідјаслөн пенсияыс 4—5 төлыс-һин абу бөстөма да оз-на і төдны кор бөстасны.

Пенсионер **Кузванов.**

* Колөм во январ төлысын **Буфоннөй** һима колхозыс (Соска сиктсөвет) вошли клевер, гусасысө вөлі ердөдөма да материалсө сетөма рајмилицијаб. Колөһин во, но клевер гусалысјаслы суд пыр-на ез вөв.

Колхозник.

* **Лудвож** вөручастокын (Пажга вөрпункт), көнө август 24-дө лунсаһин ужалөны рајлесхозлөн ужалысјас, культмассөвөј уж оз мун. Некушөм вөрсанторјас абуөс. Газетјас январ төлысөз ез вөв выпитөма. Ужалысјас уж вылыс локтасны да культурнөја шојчөм пыдди сөмын картөн вөрсөны.

Лыткин.

* **Зеленечса** пошта вылын началькөн **ужалө** **И. Л. Потапов**, коді 1932-33-дө војасө нуис вөрлеымыл паныд агитација. Оһи аслас уж динө относитчө вывти халатнөја. Декабр 9-дө лунө волис **Слөбөда**—переводјас куза сөм сетавны (сетнысө вөлі колө 8 сурс шајт гөгөр). Но сөмсө сөталөм пыдди саф быртдыс јуис, быдсама ногөн видис да грөзитис **Слөбөда** пошта вылын ужалыс **Јуркина**өс дај леччис.

Сөмсө бөр нуис.

Корычев.

* Нојабр 23-дө лунө-враждебнөй элементјас „Коса“ колхозыс (Озол сиктсөвет) сотисны турун зөрөд. Но колхоз правленије тајө делөсө өновтис, турун сотысјасөс ез корө.

Сельков.

* „Сталин призыв“ колхозыс **МТФ-ын** јуралыс **Васка Јогор** декабр 4-дө лунө војнас гусалис колхознөй турун зон дод.

Таыс војдөр **Васка Јогор** унаыс-һин гусавлис колхознөй ембур. Арнас травитлис колхознөй һан. Но став тајө торјасыс сјөс өнөз-на ез кыскыны кывкутөмө да виөдны **МТФ-са** јуралысын. Мјан ногөн сылы сөһи абу места.

П.

Отв. редактор **Ф. ГОРЧАКОВ.**